

2019

OKTOBER
NOVEMBER
DECEMBER

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

Lad synke kun med løvets fald
hver markens blomst i rad;
min tro på ham bevare skal
sit friske hjerteblad!

Sommerens lejre

V / Peter Techow, forkynder

Denne sommer blev der i LM-kids-regi afholdt hele tre lejre på Bornholm: På LM-lejren i Pedersker blev der holdt henholdsvis børnelejr og juniorlejr. Og på Hjortsvang i Østermarie blev der endnu engang holdt bondegårdslejr i samarbejde med Bornholmerkirken.

Børnelejren

Ca. 40 børn deltog på børnelejren fra d. 30. juni til d. 2. juli.

Bibeltimerne, som blev holdt af Helene Andersen, Peter Techow og Enok Due Madsen, satte på forskellig vis fokus på temaet "FEST". Børnene var meget modtagelige for forkyndelsen.

En af de ting som gjorde stærkt indtryk på lejren, var at opleve børnenes sangglæde, som man slet ikke kunne undgå at blive smittet af!

Lejren bød desuden på mange spændende aktiviteter, hvor ikke mindst "træværkstedet" og "det kreative værksted" var meget populært.

Desuden var lejren velsignet med godt vejr og dejlige ture til stranden.

Juniorlejren

Dagen efter børnelejren var slut indtog

35 juniorer LM-lejren (3.-6. juli).

Dorte Krüger Boll havde taget turen fra Sønderjylland for at holde lejrens Bibel-timer. Hun havde en dejlig, enkel forkyndelse og var god til fange børnene. Årets tema var "GAVEREGN". Det var også titlen på lejr-sangen, som var hentet fra en af Gospel Kids' CD-udgivelser.

Lejren var kendetegnet af et godt kammeratskab og indeholdt aktiviteter som vandrutchebane, bading, skydning med luftbøsse, forskellige slags spil og et meget spændende natløb!

Bondegårdslejren

47 børn, hvoraf langt størstedelen var fra kirkefremmede hjem, deltog d. 8-11. juli på Bondegårdslejren på Hjortsvang. Maria Legarth fra Hillerød medvirkede med bibelfortællinger om formiddagen, og der blev lyttet intenst når hun på levende og dramatisk vis formidlede Bibelens budskab til børnene.

Bibelfortællinger og måltider foregik i "det store telt", mens nætterne blev tilbragt i "de små telte".

Desuden bød lejren som altid på aktiviteter som fodring af dyrene, ridning, tømmerflåde, bål - og ikke mindst det meget populære svømmebassin.

Ifølge lejrens værter, Carsten og Vibeke, var det et meget roligt hold, og en af de bedste bondegårdslejre, de har oplevet!

Tak

Der er grund til at sige en stor tak til Gud for tre vellykkede lejre, - og også en stor tak til de mange frivillige lejrledere!

Sportskaffe

V / Elisabeth & Brian Krak, Nexø

En lille skrivelse om sportskaffe? Det gør vi meget gerne – det har nemlig meget stor værdi for os og vores drenge.

Målgruppen er vores LMU'ere, som sammen med unge fra ELU, IMU, Bornholmerkirken og venner fra skole og fritid mødes hver fredag aften.

Efter en omgang sport i Åkirkebyhallen samles de unge efterfølgende i private hjem. Her dukker de op mellem 21.30 – 22.30. Det er en rigtig dejlig flok på mellem 25 – 50 skønne mennesker. Der serveres typisk boller og kage, og værten eller en LMU'er holder en andagt. Stuen fyldes af en skøn sammen af snak og grin og brætspillene findes frem. Omkring kl. 00.30 begynder de at køre hjemad.

Gæstfrihed

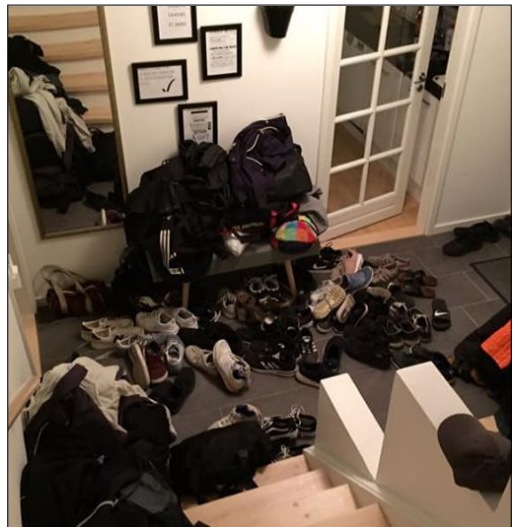
Vores stue er lille, og pladsen kan blive trang. Kage og boller kan købes i Netto. Det er ikke så vigtigt. Gæstfrihedens værdi er højere, end vi måske selv aner? Man kan også tilbyde kun at lægge hus til eller at levere kage og drikkeelse til aftenen.

Oftentimes trækker vi os fra flokken, når kaffen og kagen er serveret, og vi har holdt en andagt. Men der er også god tid til en snak med de unge om hverdagsting og om liv og tro. Vi tror på, at vi kan gøre en forskel for de unge ved at være ægte interesseret og lyttende ind i deres situation og liv. At være til rådighed – til snak om det, der rører sig. Måske er det i virkeligheden vores fornemmeste opgave som voksne kristne medvandrere for den nye generation?

Et alternativ

Vi tror også på, at det er vigtigt, at der er et attraktivt og godt alternativ til Bornholms øvrige nattelev og tilbud til de unge i weekenden.

For vores egne børn er det ugens højdepunkt at komme afsted til LMU-sport. Derfor har vi også lyst til at yde vores del til denne fantastiske tradition, som jo er afhængig af, at der er hjem, der er villige til at åbne dørene. Det er for det meste forældre til de unge, som på skift byder indenfor. Men der er absolut brug for flere hjem, som vil hjælpe med denne opgave. Hermed en kraftig opfordring til ikke at snyde jer selv for at være en del af netop denne skønne oplevelse 😊.

Huset fyldt med 44 unge mennesker og - 88 sko hos Anita og Stig Bech i Nexø.

Nye folk på lederposterne

Jørgen Kjøller Petersen, Davidskolen og Hans Ulrik Munk, Peterskolen

Den 1. august 2018 tiltrådte Jørgen stillingen som viceleder på Davidskolen i Aakirkeby og den 20. marts i år begyndte Hans Ulrik som leder på Peterskolen i Rønne.

Hvordan har det været for jer erfarne friskolefolk at flytte til et nyt sted?

Hans Ulrik, der kommer fra en lederstilling på Agerskov Kristne Friskole i Sønderjylland, siger, at meget er kendt, fordi rutinerne på en skole ligner hinanden. Han fortsætter: "Alligevel er alt nyt. Nyt bopæl, ny LM-kreds og nyt arbejde til min kone. Vi ved, at vi selv må være åbne over for dem, vi møder, og samtidig har vi erfaret, at vi er blevet mødt med stor åbenhed. Vi er blevet godt

modtaget både på skolen, lokalt og i det kristne fællesskab.

Jørgen fortæller, at den største forandring er skiftet fra at være lærer til at blive leder. Tidligere var Jørgen lærer på Jakobskolen på Frederiksberg. "Min erfaring er, at børn og forældre på Davidskolen og Jakobskolen ligner hinanden." Jørgen har selv gået på Davidskolen, men det er ca. 30 år siden, han forlod øen. Derfor skal mange gamle relationer genopbygges.

Hvad har overrasket jer? Hvad virker bekendt?

Hans Ulrik har ikke oplevet de store overraskelser. "Jeg føler mig godt forberedt og er nysgerrig på, hvad der nu skal ske. Det er dog et skift fra en større landskole til en mindre byskole. Overraskelsen er, at vi så hurtigt er faldet godt til herover."

Den største overraskelse for Jørgen har været, at der kom fire barsler og 1-2 langtidssygemelding(er) i løbet af det første år. Det betød, at der skulle skaffes afløsere for disse medarbejdere.

"Jeg har jo selv gået på Davidskolen, og meget er ændret siden da. Nogle af de lærere, jeg selv har haft, er stadig på skolen. Nu kan jeg selv være med til at ændre det, jeg ikke brød mig om. Dengang var sammensætningen i elevgruppen anderledes. Nu har kun ca. halvdel den baggrund i de kirkelige sammenhænge. Det betyder at vi skal forklare mere og øve os i ikke at tale indforstået om troen."

Her indskyder Hans Ulrik, at der på Peterskolen er en større andel af børn med kirkelig baggrund end i Agerskov.

Hvordan tegner det nye skoleår?

Begge er godt tilfredse med antallet af elever, selv om begge skoler har oplevet et lille fald. Peterskolen har 195 elever. Mange tog på efterskole efter 8.klasse. Til gengæld er 0. klasse helt fyldt. Davidskolen har 206 elever, men har oplevet, at flere meldte fra til 0. klasse, der kun har 17 elever. Efter sommerferien begyndte 8 nye medarbejdere, som klør godt på med at finde ind i rutinerne på deres nye arbejdsplads.

Begge er enige om, at der ligger nogle store udfordringer i at finde uddannede lærere og pædagoger fremover.

Hvordan er forståelsen hos politikerne for friskolerne?

De nævner begge, at udmeldingerne fra den nye regering er uklare. "Vi ved ikke, hvor vi har politikerne. Vi kunne godt bruge en længere tidshorisont i forhold til økonomisk planlægning. Hvis de vil, kan de over en nat ændre tilskuddet til skolerne," siger Hans Ulrik. På Peterskolen har de oplevet, at der nu er et særligt fokus på, hvordan holdningskolerne underviser i de holdningsbærende fag. Hans Ulrik fortæller, at 8 skoler, herunder Peterskolen og 2

andre kristne friskoler, har haft et særligt tematisk tilsyn med sundheds- og seksualundervisningen samt familiekundskab. "For os er det vigtigt, at læreren kan undervise ud fra skolens holdningsmæssige platform, uden at dunke eleverne i hovedet." Jørgen tilføjer: "Vi bliver presset på holdninger både fra samfundet, elever og forældre."

Hvad står der på jeres ønskeseddel som skolefolk?

De understreger begge, at de tre missionsforeninger, der står bag skolerne, fortsat må bede for dem. Det må gerne blive endnu tydeligere, at vi står i et fællesskab her.

Skolerne står i mødestedet mellem den verdslige og den kristne kultur. Børn fra kristne miljøer står i det samme mødested.

Jørgen slutter af med denne betragtning: "Vi skal være bevidste om, at der sker en forkyndelse på vore skoler. Men vi må også skelne mellem undervisning og forkyndelse. Andagtsrummet giver mulighed for at bringe vidnesbyrd og synge kristne sange. Her er noget, eleverne kan tage med hjem og leve efter."

Julefejring på Peterskolen

Påskefejring på Davidskolen

Lumi Genbrug søger medarbejdere

Interview med Olai Poulsen og Gunver Hansen, LUMI Genbrug i Nexø

LUMI Genbrug i Nexø har nu eksisteret i godt 10 år. Det betyder, at medarbejderne også er blevet 10 år ældre. En del har måttet stoppe, fordi kræfterne ikke længere slog til. Derfor er der brug for nye medarbejdere i butikken. Gunver Hansen, der står for vagtplanen, siger, at der bl.a. mangler folk til at køre og til at afløse, når nogen må melde fra. I det hele taget kan der bruges folk på flere felter, og mange evner kan komme i spil i LUMI Genbrug.

Hvordan er det daglige arbejde i butikken?

”Her er travlt,” fortæller Olai Poulsen. ”I juli steg omsætningen med 48%. Ofte står folk parat uden for butikken, når vi åbner kl. 13. Nogle er gengangere, og enkelte kommer næsten hver dag for hele tiden at være opdateret om, hvad der er til salg. Andre nyder at komme, fordi der også er tid til samtaler, og man kan få en kop kaffe.”

Medarbejderne får ofte god respons fra kunderne. Varerne er i orden og rene, og der lugter ikke af gamle ting. Rummene er lyse og rare at færdes i, men

selv om bygningsarealet blev fordoblet for nogle år siden, er alle m² udnyttet.

Har I stadig brug for ting til butikken?

Både Olai og Gunver giver udtryk for taknemlighed over de mange ting, der bliver givet. Selv om der er godt fyldt op, er der et stort flow i salget, og der er hele tiden behov for flere varer. Opfordringen er: Ring endelig på tlf. 52381117, hvis I har brugte ting, der kan sælges. LUMI Genbrug henter gerne tingene.

Hvad går overskuddet til?

2/3 af overskuddet går til LM's landskasse, som bl.a. støtter sundhedsarbejde, undervisning og mission i Peru, Cambodja og Tanzania.

Den sidste tredjedel går til LM's arbejde på Bornholm - bl.a. til LM-Lejren, til børne- og ungdomsarbejde samt andre projekter. Her har afdelingsstyrelsen dog sat et loft på beløbet.

Hvem skal man kontakte, hvis man gerne vil være medarbejder i LUMI Genbrug?

Kontakt gerne Olai på tlf. 20214119 for at aftale nærmere om hvilke opgaver, man kunne ønske at gå ind i. Der er brug for mange hænder i et meningsfuldt arbejdsfællesskab sammen med gode kolleger.

lm
LUTHERSK MISSION
Bornholm

www.lm-bornholm.dk

Formand: Jørn Bech
T 4045 7160 - E formand@lm-bornholm.dk

Afdelingssekretær: Hakon Christensen
T 4050 9175 - E hc@dlm.dk

Forkynder: Peter Techow
T 2232 2864 - E pit@dlm.dk

Kasserer: Thorkild Sonne Lund
T 5153 8113 - E thorkild.lund@gmail.com
Bank: 0650 5553110824
MobilePay: 10822

Missionskonsulent: Tove Bech Kofoed,
T 2077 2797 - E toverb@gmail.com

LM Kids: Helene Andersen
T 5695 8205
E helenedandersen@gmail.com

LM Between: Kathrine Houler, T 48207660
E katrine@lmbu.dk

LMU: Ungdomskonsulent Nikolaj Karkov
T 2279 7583. E nikolaj@lmbu.dk

LM-lejren: Strandvejen 16,
Pedersker, 3720 Aakirkeby, T 5697 8447
Mogens Keseler, T 5696 4636
E mail@lm-lejren.dk - H www.lm-lejren.dk

LM's Sekretariat:
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 4820 7660 E dlm@dlm.dk.
H www.dlm.dk
Giro 542 7754.
Bank 2230 - 010007834

Velkommen til
LUMI GENBRUG NEXO
Kig ind, butikken bugner af varer!

lumi genbrug Åbningstider:
Sdr. Hammer 55,3730 Nexø
www.lumigenbrug.dk
tlf. 56 49 32 11
Mandag-fredag: 13-17
Lørdag: 10-13
Son- og helligdage: Lukket

Rådgivning og terapi- samtaler på Bornholm

v/ Ellen Esmarch Pedersen

Mobil: 6178 7783

Hjemmeside: www.ellenesmarch.dk

Du kan stadig høre kristen radio!

Og nu i 21 timer i døgnet -
Du finder os på IRadio, PC,
tablet og smartphone via linket:

webradio.norea.dk

På genhør!
Norea Mediemiission og
Luthersk Mission Bornholm

Udfordret frihed

V/ Lene Due Madsen, Østerlars - skoleleder på Davidskolen i Aakirkeby

En skoles formål er overordnet set at udøve undervisning, men også dannelse og opdragelse hører med. I Danmark har vi en grundlovssikret ret og frihed til at oprette friskoler, også med holdninger, men vi oplever i disse år, at man fra statsligt hold blander sig mere og mere i indholdet.

På et skoleledermøde i Foreningen af Kristne Friskoler (FKF) for et års tid siden fremkom denne betragtning:

Kristne friskoler er en del af Guds menighed.
Menigheden er en del af Guds store frelsesplan!
Menigheden er et af Guds nærværsteder i denne verden.
Kristne friskoler er et af Guds nærværsteder i denne verden.

Dette perspektiv har vi haft ind over friskolerne i mange år. Tænk efter, hvor forunderligt det er,

- at vi hver dag ved morgensang har mulighed for at forkynde Guds ord for tilsammen godt 400 børn på Peterskolen og Davidskolen!
- at give dem et grundigt kendskab til Bibelen i kristendomsundervisningen.
- at kunne være et vidnesbyrd i stort og småt.
- at holde juleafslutning og påskefejring, så ingen går hjem uden at vide, hvorfor vi holder hhv. jul og påske.

Det er fx ikke en selvfølge i Sverige! Vi har indtil videre bevaret friheden på dette punkt, men kampen for at drive kristne friskoler i Danmark er ikke slut.

Vi hører nemlig nu sammen med de muslimske friskoler til i kategorien 'religiøse friskoler'. Her er der særligt fokus på bl.a. større donationer, undervisning i frihed og folkestyre og sundheds- og seksualundervisning.

Ateismen har generelt vind i sejlene. Det er en illusion om, at det er muligt at leve neutralt uden tro; men det er jo netop også **en tro!** Og derfor absolut ikke neutralt.

Der er brug for missionsfolket

Den kristne friskolesag har helt klart stadig brug for LM's engagement. Lad os være skærmet af forbøn! Bed for skolerne og de ansatte, for børnene og deres forældre. Bed om at det ord, der dagligt sås, må falde i god jord! Og en stor tak til alle jer, der beder i forvejen. Det mærkes!

Et lille opslag på Davidskolens kontor til stadig påmindelse:

Sl. 27, 14: Sæt dit håb til Herren, vær stærk, fat mod, sæt dit håb til Herren!

Luthersk Mission (LM) er en evangelisk-luthersk forening, hvis formål er at forkynde Bibelens budskab, så mennesker kommer til tro på Jesus som Guds søn og verdens frelser.

LM på Bornholm arbejder ud fra ni missionshuse fordelt ud over øen.
www.lm-bornholm.dk

Redaktion: Peter Krak
e-mail: jytteogpeter@krak.nu
Tlf.: 5697 5085 / 2979 8386

Forsidefoto: Birger Bendtsen www.bjbendtsen.dk

Oplag: 400 eks.

Tryk: Onlineprinters